

O B S A H

1. Úvod	7
2. Historie tuberkulózy	8
3. Tuberkulóza jako sociální problém	8
3.1. Dědičnost a tuberkulóza	8
3.2. Geografické rozšíření tuberkulózy	9
3.3. Vliv klimatu a roční doby	9
3.4. Vliv věku a pohlaví	10
3.5. Tuberkulóza jako sociální choroba	10
3.6. Tuberkulóza jako sociální problém	11
4. Etiologie tuberkulózy	11
4.1. Klasifikace mykobakterií	12
4.2. Chemické složení a antigenní vlastnosti myko- bakterií	12
4.3. Odolnost vůči fyzikálním a chemickým vlivům	13
4.4. Mykofágy	13
5. Epidemiologie tuberkulózy	13
5.1. Zdroje tuberkulózní nákazy	13
5.2. Způsob přenosu nákazy	14
5.3. Brány vstupu tuberkulózní nákazy	15
5.4. Epidemiologické ukazatele tuberkulózy	15
5.5. Epidemiologická situace ve světě	15
5.6. Epidemiologická situace v ČSSR	17
5.7. Epidemiologická situace dětské tuberkulózy	19
5.8. Lokální tuberkulózní epidemie	25
6. Patogeneze a patologická anatomie tuberkulózy	26
6.1. Primární tuberkulóza	27
6.2. Postprimární tuberkulóza	29
7. Alergie a imunita	30
7.1. Tuberkulínová alergie	30
7.1.1. Buňkami zprostředkovaná hypersenzitivita	31
7.1.2. Klinické jednotky s obrazem buňkami zprostředko- vané hypersenzitivitě	33
7.1.3. Metody ke stanovení buňkami zprostředkované hy- persenzitivitě	34
7.1.4. Tuberkulín a klinika tuberkulínové alergie	34
7.2. Protituberkulózní imunita	36
7.2.1. Humorální změny	36
7.2.2. Buňkami zprostředkovaná imunitní odpověď	37
7.3. Vztah imunity a alergie	38

8. Klinická klasifikace tuberkulózy	39
8.1. Plicní tuberkulóza	39
8.2. Mímoplicní tuberkulóza	40
9. Klinický obraz dětské tuberkulózy	41
9.1. Tuberkulóza plicní	41
9.1.1. Symptomatologie plicní tuberkulózy	41
9.1.2. Základní formy plicní tuberkulózy	42
9.2. Tuberkulóza mímoplicní	49
9.3. Kongenitální tuberkulóza	58
9.4. Tuberkulóza u mladistvých	61
10. Diagnostika tuberkulózy	63
10.1. Epidemiologická souvislost	63
10.2. Rentgenologické vyšetření plic	64
10.3. Tuberkulínová zkouška	64
10.3.1. Perkutánní masťová reakce podle Monrada	64
10.3.2. Intrakutánní tuberkulínová zkouška podle Mantoux	65
10.4. Bakteriologický průkaz BK	65
10.4.1. Odběr materiálu a zasilání vzorků k vyšetření	65
10.4.2. Mikroskopický průkaz BK	66
10.4.3. Kultivační průkaz BK	67
10.4.4. Průkaz BK pokusem na zvířeti	67
10.4.5. Typizace mykobakterií	68
10.4.6. Vyšetření citlivosti mykobakterií	68
10.5. Pomocné vyšetřovací metody	68
10.6. Pomocná laboratorní vyšetření	69
11. Diferenciální diagnostika tuberkulózy	70
11.1. Onemocnění atypickými mykobakteriemi /mykobakteriolyzy/	70
11.2. Onemocnění Yersinií pseudotuberculosis	73
11.3. Sarkoidóza	76
11.4. Chronická granulomatóza	81
11.5. Maligní lymfogranulom /M. Hodgkin/	83
11.6. Zánětlivá onemocnění plicí	84
11.7. Dětské infekční choroby	85
11.8. Eosinofilní prchavé plicní infiltráty	85
11.9. Bronchiektázie	85
11.10. Mykotická onemocnění plic	86
11.11. Parazitární onemocnění plic	86
11.12. Vrozené anomálie plic	86
11.13. Cystická fibróza plic /mukoviscidóza/	87
11.14. Plicní hemosideróza	87
11.15. Intersticiální fibróza plic	87
11.16. Intersticiální změny u tesaurizmoz	88

11.17. Idiopathická plicní alveolární mikrolitidna	88
11.18. Hyperplázie tymu	88
11.19. Nádory mediastina, plic a pleury	88
11.20. Pleuritický syndrom	89
11.21. Periferní uzlinový syndrom	91
11.22. Erythema nodosum	92
12. Léčba tuberkulózy	92
12.1. Antituberkulotika a jejich vedlejší účinky	92
12.2. Zásady moderní léčby antituberkulotiky	98
12.3. Léčba kortikoidy při tuberkulóze	99
12.4. Chirurgická léčba tuberkulózy	100
12.5. Rehabilitace tbc nemocných	100
12.6. Příklady léčebných postupů	101
13. Prevence a depistáž	102
13.1. Preventivní opatření	102
13.1.1. Kalmetizace	102
13.1.2. Izolace zdrojů	108
13.1.3. Chemoprophylaxe	108
13.2. Bezpečnostní opatření	109
13.2.1. Vyšetřování kontaktů	109
13.2.2. Tuberkulínový katastr	109
13.2.3. Hromadná radiofotografie	109
14. Organizace boje proti tuberkulóze v ČSSR	109
14.1. Povinné hlášení tuberkulózy	110
14.2. Dispenzarizace tuberkulózních nemocných	110
15. Literatura	114